

6

ત્રિકોણ અને તેના ગુણધર્મો

- ત્રિકોણ અને તેના અંગોના આધારે તેના પ્રકારોનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરાવવો.
- અગાઉ પ્રકરણ નં. 5 રેખા અને ખૂણામાં જરૂરી પૂર્વજ્ઞાનની ચર્ચા થઈ ગયેલ છે.

પ્રશ્ન-1 નીચેના જોડકાં જોડો :

ત્રિકોણના પ્રકાર		ત્રિકોણના માપ	
(a)	(i) લઘુકોણ ત્રિકોણ	(a)	એક ખૂણો ગુરુકોણ હોય.
	(ii) કાટકોણ ત્રિકોણ	(b)	ત્રણેય ખૂણાઓ લઘુકોણ હોય.
	(iii) ગુરુકોણ ત્રિકોણ	(c)	એક ખૂણો કાટખૂણો હોય.
(b)	(i) સમબાજુ ત્રિકોણ	(a)	ત્રણેય બાજુઓનાં માપ ભિન્ન હોય.
	(ii) સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ	(b)	માત્ર બે બાજુઓનાં માપ સરખાં હોય.
	(iii) વિષમબાજુ ત્રિકોણ	(c)	બધી બાજુઓનાં માપ સરખા હોય.

(a) (i) → _____ (ii) → _____ (iii) → _____

(b) (i) → _____ (ii) → _____ (iii) → _____

7

ત્રિકોણની એકરૂપતા

- અગાઉ પ્રકરણ નં. 5 રેખા અને ખૂણા અને પ્રકરણ નં. 6 ત્રિકોણ અને તેના ગુણધર્મમાં જરૂરી પૂર્વજ્ઞાનની ચર્ચા થઈ ગયેલ છે.

8

રાશિઓની તુલના

- ગુણોત્તર અને પ્રમાણ માટે અગાઉના ધોરણમાં સરખામણી, એકમોનું રૂપાંતરણ, ટકાનો ખ્યાલ, અવયવ-અવયવી, લ.સા.અ.-ગુ.સા.અ., નફો-ખોટનો ખ્યાલ હોવો જરૂરી છે. જેથી આ બાબતે વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપવું જરૂરી છે.
- ધોરણ 7માં ગુણોત્તર અને પ્રમાણમાં રાશિઓની તુલના, પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળ વગેરે એકમોમાં થતો હોઈ આ બાબતે સંકલ્પના વધુ સ્પષ્ટ થાય તે જરૂરી છે.
- વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા લખાયેલ વિગતો ચકાસી જરૂર જણાય ત્યાં જે તે સંકલ્પના બાબતે જરૂરી માર્ગદર્શન આપવું.

પ્રશ્ન-1 ગુણોત્તર શોધો.

- | | |
|----------------------------|-----------------------------|
| (1) 20 લિટર અને 10 લિટર | (2) 16 કિગ્રા અને 32 કિગ્રા |
| (3) 24 મીટર અને 8 મીટર | (4) 25 સેમી અને 100 સેમી |
| (5) 4 રૂપિયા અને 10 રૂપિયા | (6) 1 લિટર અને 800 મિલીલિટર |
| (7) 500 ગ્રામ અને 5 કિગ્રા | (8) 30 સેમી અને 6 મીટર |

પ્રશ્ન-2 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

- (1) 90 સેમી અને 20 સેમીનો ગુણોત્તર શોધો.

(2) 2 : 5 ને સમાન હોય તેવા બે ગુણોત્તર આપો.

(3) ખાનામાં ખૂટતી સંખ્યા લખો.

(a) $\frac{12}{8} = \frac{9}{\boxed{}} = \frac{\boxed{}}{16}$

(b) $\frac{2}{5} = \frac{\boxed{}}{15} = \frac{18}{\boxed{}}$

(4) 18 મિનિટ અને 27 મિનિટનો ગુણોત્તર શોધો.

(5) મીના અને રીના વચ્ચે 20 પેન 2:3 ના ગુણોત્તરમાં વહેંચો.

પ્રશ્ન-3 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

(1) નીચે આપેલ સંખ્યાઓ પ્રમાણમાં છે કે નહિ તે નક્કી કરો.

(i) 12, 16, 15, 20

(ii) 16, 12, 5, 20

(2) ગુણોત્તરો 32 ગ્રામ : 40 ગ્રામ અને 28 ગ્રામ : 35 ગ્રામ પ્રમાણમાં છે ?

(3) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(a) 8 લિટર : 72 લિટર = 30 સેકન્ડ : 90 સેકન્ડ

(b) 36 કિગ્રા : 45 કિગ્રા = 48 વ્યક્તિ : 60 વ્યક્તિ

(4) નીચેની સંખ્યાઓ પ્રમાણમાં છે, તો x ની કિંમત શોધો.

(a) 10 : 20 :: 5 : x

(b) 8 : x :: 12 : 9

(c) x : 16 :: 5 : 10

(d) 60 : 15 :: x : 1

પ્રશ્ન-4 આપેલા ગુણોત્તરો પ્રમાણમાં છે કે નહિ તે નક્કી કરો. જો ગુણોત્તર પ્રમાણમાં હોય તો તેના મધ્યમપદ અને અંતિમપદ લખો.

(a) 16 સેમી : 25 સેમી અને 40 પિચકારી : 50 પિચકારી

(b) 35 મિલિ : 1 લિટર અને ₹ 4 : ₹ 100

પ્રશ્ન-5 પ્રિયલે અને રીટાએ 3 કલાકમાં કાપેલ અંતર આપેલ છે. તે પરથી નીચેનું કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

સમય	પ્રિયલે કાપેલું અંતર	રીટાએ કાપેલું અંતર
3 કલાક	15કિમી	6 કિમી
2 કલાક	10 કિમી	
5 કલાક		

પ્રશ્ન-6 7 ચોપડીનું વજન 490 ગ્રામ હોય, તો 21 ચોપડીનું વજન કેટલું થાય ?

પ્રશ્ન-7 પવિક ₹ 90 માં 10 પેન ખરીદે છે અને ભાવના 8 પેન ₹ 56 માં ખરીદે છે, તો કોણે પેન સસ્તામાં ખરીદી ?

પ્રશ્ન-8 શહેનાઝ 4 મહિનાનું ભાડું ₹ 8000 ચૂકવે છે. જો દર મહિને ભાડું સરખું રહેતું હોય, તો આખા વર્ષ દરમ્યાન તે કેટલું ભાડું ચૂકવશે ?

પ્રશ્ન-9 હિરલ અને વૈશાલી અનુક્રમે 1 કલાકમાં 12 કિમી અને 15 કિમી અંતર કાપે છે. હિરલની ઝડપ અને વૈશાલીની ઝડપનો ગુણોત્તર શોધો.

જવાબો

- પ્રશ્ન-1 (1) 2 : 1 (2) 1 : 2 (3) 3 : 1
(4) 1 : 4 (5) 2 : 5 (6) 5 : 4
(7) 1 : 10 (8) 1 : 20
- પ્રશ્ન-2 (1) 9 : 2 (3) (a) 6, 24 (b) 6, 45 (4) 2 : 3
(5) મીના પાસે 8 પેન અને રીના પાસે 15 પેન
- પ્રશ્ન-3 (1) (i) છે. (ii) નથી.
(2) (i) છે.
(3) (a) ખોટું (b) સાચું
(4) (a) 10 (b) 6 (c) 8 (d) 4
- પ્રશ્ન-4 (a) નથી (b) નથી
- પ્રશ્ન-6 1470 ગ્રામ અથવા 1 કિગ્રા 470 ગ્રામ
- પ્રશ્ન-7 ભાવના
- પ્રશ્ન-8 24000 રૂપિયા
- પ્રશ્ન-9 4 : 5

રફ કાર્ય

English

8. 'A' to 'Z'

⇒ Language Games નો મુખ્ય આશય શબ્દભંડોળમાં અભિવૃદ્ધિ થાય તે છે. સાથે સાથે ડિક્શનરીનો ઉપયોગ કરતા થાય તે જોવું.

- નીચે આપેલ શબ્દોને Alphabetical Order પ્રમાણે ગોઠવી ફરીથી લખો.

(1) Peacock, Goat, Snake, Frog, Turn

→ _____

(2) Like, Zebra, Shirt, Long, Apple

→ _____

(3) India, Kite, Mango, Ice, Meet

→ _____

(4) Sun, Nurse, Ox, Nest, Orange

→ _____

(5) Parrot, Doctor, December, Pot, Quiz

→ _____

(6) Monkey, Miser, Mango, Men, Metro

→ _____

(7) Kite, Kill, Kangaroo, Kurta, King

→ _____

(8) Star, Syrup, Sunflower, Six, Super

→ _____

(9) Horse, How, Hour, House, Hot

→ _____

(10) Dinner, Donkey, Desert, Dustbin, Dog

→ _____

<i>a man</i>				

- a, e, i, o અને u પાંચ-પાંચ સ્વરોનો એક જ શબ્દમાં ઉપયોગ થયો હોય તેવા શબ્દ શોધી આપેલ જગ્યામાં તેની યાદી બનાવો.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

(4) _____

(5) _____

- અગાઉની પ્રવૃત્તિમાં તમે શોધેલા શબ્દોને Alphabetical Order માં ગોઠવી નીચે આપેલ જગ્યામાં લખો.

(1) _____


(2) _____

(3) _____



(4) _____

(5) _____

9. Odd One Out

- નીચે આપેલ શબ્દો પૈકી અલગ પડતા શબ્દ ફરતે  કરો.

- (1) Classroom, Library, Playground, Bedroom (2) Flowers, Fruits, Leaves, Goat
- (3) Singing, Read, Speaking, Laughing (4) Cricket, Eat, Play, Sleep
- (5) Pen, Ball, Book, Sharpener (6) Son, Mother, Daughter, Wife

(7) Postman, Teacher, Farmer, Boy

(8) Lose, Ate, Went, Came

(9) Milk, Cotton, Buffalo, Teeth

(10) Raincoat, Sweater, Umbrella, Rain

(11) Cat, Dog, Bat, Cow

(12) Tree, Leaf, Wood, Bird

(13) Chalk, Duster, Book, Gun

(14) Rose, Mango, Sunflower, Mogra

(15) Pen, Purse, Pencil, Eraser

10. From Valia to Valmiki

- વિદ્યાર્થી મિત્રો, શિક્ષક વાર્તા વાંચે તે ધ્યાનથી સાંભળો. ત્યારબાદ તમે વાર્તાને મૂકવાંચન કરો. વાર્તાનાં આધારે નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ બોલો અને લખો.

Valia was a robber. He lived in a forest. He looted people. So, people were afraid of him. His family was not happy with him. Once, Narad Muni passed through the forest. His advice changed Valia's life. Valia, the robber, became Valmiki, the saint. He wrote the Ramayan.

(1) Who was a robber ?

→ _____

(2) Where did Valia live ?

→ _____

(3) Was Valia's family happy with him ?

→ _____

(4) What did Valmiki write ?

→ _____

(5) Who looted the people ?

→ _____



